

YARATICI DRAMA EĞİTİMİ ALAN VE ALMAYAN 60-72 AYLAR ARASINDAKİ ÇOCUKLARIN SOSYAL-DUYGUSAL DAVRANIŞLARININ BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ¹

Şehnaz CEYLAN

Karabük Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Karabük.

Esra ÖMEROĞLU

Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi, Çocuk Gelişimi Eğitimi Bölümü, Ankara.

Özet

Araştırmanın amacını, yaratıcı drama eğitimi alan ve almayan 60-72 aylar arasındaki çocukların sosyal-duygusal davranışlarının çocuğun cinsiyeti, doğum sırası, kardeş sayısı, annenin yaşı ve öğrenim düzeyine göre incelenmesi oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu, 45'i deney ve 45'i kontrol grubu olmak üzere toplam 90 çocuk oluşturmuştur. Deneysel desenli olan bu çalışmada, çocuklar ve aileleri hakkında bilgi almak amacıyla "Kişisel Bilgi Formu", çocukların sosyal-duygusal davranışlarını belirlemek için Sparrow ve diğ. (1998) tarafından geliştirilen, Ceylan ve Ömeroğlu (2008) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Vineland Sosyal- Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği (VSDEÇÖ)" kullanılmıştır. Deney grubundaki çocuklara araştırmacı tarafından haftada iki gün 45 dakika süre ile toplam 12 hafta boyunca sosyal-duygusal davranışlara yönelik yaratıcı drama eğitim programı uygulanmıştır. Verilerin analizinde "ilişkisiz örneklem için iki faktörlü ANOVA" kullanılmıştır. Sonuç olarak, yaratıcı drama eğitimine katılan ve katılmayan çocukların sosyal-duygusal davranışlarının cinsiyetlerine, doğum sıralarına, kardeş sayılarına, çocukların annelerinin öğrenim düzeylerine göre farklılık göstermedikleri, ancak çocukların annelerinin yaşlarına göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: *Vineland Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği, okul öncesi eğitim, sosyal –duygusal davranışlar, yaratıcı drama eğitimi.*

¹ Bu çalışma, 9-12 Eylül 2009 tarihleri arasında "Second ENSEC Conference" da sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

STUDY OF SOCIAL-EMOTIONAL BEHAVIORS OF 60-72 MONTHS CHILDREN WHO TAKE AND DO NOT TAKE CREATIVE DRAMA EDUCATION WITH RESPECT TO SOME VARIABLES

Abstract

This study aims to examine the social-emotional behaviors of 60-72 months children by comparing those who take and those who do not take creative drama education in relation to their gender, birth order, number of siblings, their mother's age and education level. The sample was composed of 90 children, 45 of whom were in the experimental group and 45 were in the control group. A "Personal Information Form" was used to collect information about the children and their families, the "Vineland Social-Emotional Early Childhood Scale" developed by Sparrow et al. (1998) and adapted to Turkish by Ceylan and Omeroglu (2008) was used to measure the children's social-emotional behaviors. The children in the experimental group were provided with creative drama education addressing social-emotional behaviors twice a week in 45 minute periods each over a period of 12 weeks. In the analysis of the data, two way analysis of variance (ANOVA) test was used. No significant difference was found in the social-emotional behaviors in children who participated in the creative drama education and those who did not with respect to gender, birth order, number of siblings, mother's education. But there was a significant difference with regard to mothers' age.

Keywords: *Vineland Social-Emotional Early Childhood Scale, five year old children, social-emotional behaviors, creative drama education.*

1. Giriş

Erken çocukluk dönemi, çocuğun diğer gelişim alanlarında olduğu gibi sosyal-duygusal gelişim alanı yönünden de oldukça önemli ve kritik bir süreci kapsamaktadır. Doğumdan itibaren bireylerin toplum içinde uyumlu olması ve sosyalleşmesi beklenmektedir. Çocuğun içinde yaşadığı topluma uyum sağlayabilmesi için, işbirliği, sorumluluk, atılganlık, uyum, kendini kontrol etme, ilişkiyi başlatma ve sürdürme, grupla bir işi yürütme, duygularını ifade etme, plan yapma ve problem çözme gibi sosyal becerilere sahip olmak önemlidir. Bu becerilerin aile, yakın çevre ve öğretmenler tarafından kazandırılması gerekmektedir (1, 2, 3, 4, 5). İyi hazırlanmış bir eğitim programıyla çocuklarda paylaşma, yardımlaşma, sorumluluk alma, sırasını bekleme, kurallara uyma, arkadaşlık kurma, nazik olma, tanıdığı kişilerle iletişime girme gibi davranışlar desteklenebilir. Bu davranışlar, farklı etkinlikler ve eğitim yöntemleriyle kazandırılabilir. Araştırmalar, oyunun çocukların akranlarıyla olan etkileşiminde ve işbirliğinde olumlu etkileri olduğunu, böylece olumlu sosyal beceriler ile akran ilişkilerinin destekleyeceğini göstermektedir (6). Bu davranışların kazandırılmasında kullanılan eğitim yöntemlerinden birisi de yaratıcı dramadır.

Yaratıcı dramanın en önemli amaçlarından birisi, bireyi özgürleştirmek olduğundan duyguların ön plana çıkarılması ve ifade edilmesi yoluyla bireyin iç engellenme-

lerden kurtulmasını sağlamaktadır. Yaratıcı drama, bireylerin kendi duygularını anlamaları yanında, çevresindeki değişik görüşleri keşfetmelerine de yardımcı olmaktadır. Ayrıca, kişinin kendini savunma ve kendine saygı duymasının, kendi potansiyelini keşfetmesinin gelişmesine, diğer insanların duygularına duyarlılık ve farkındalık geliştirmesine büyük katkı sağlamaktadır (7, 8, 9).

Yaratıcı drama etkinliklerinde çocukların yaratıcılık, sabırlı olma, olumlu benlik tasarımı, öz-denetim, güven duygusu, kendinin ve diğerlerinin duygularını ve düşüncelerini keşfetme, çevresinin farkında olma, kendi ve diğerlerinin davranışlarının nedenlerini anlama, sorumluluk alma, kurallara uyma, sosyal sorunlarla başetme gibi sosyal becerileri geliştirmektedir (7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18).

De La Cruz (1995), öğrenme gücüne sahip olan 5-11 yaş arası 35 çocuğun sosyal becerilerine yaratıcı dramanın etkisini incelediği araştırma sonucunda yaratıcı drama eğitim programına katılan çocukların, sosyal beceri ve davranışlarının arttığını bulmuştur (19). Fenner ve Hagens (2002) yedi yaşındaki 10 çocukla yaptıkları çalışmada, yaratıcı dramanın risk altındaki çocuklarda duygularını ifade etmede güvenli bir ortam sağladığı, cesaret verdiği, kendi potansiyelini fark etmesini sağladığı, olumlu tutum geliştirmesine yardımcı olduğu, öz saygısını artırdığı, işbirliği yapma becerisi ve sorumluluk duygusu geliştirdiği ortaya koyulmuştur (20). Pardun-Johannsen (2004), 30 ilköğretim çocuğuyla yaptığı çalışma sonucunda yaratıcı drama eğitimi ile çocuklarda empati duygusunun geliştiği, sosyal sorunlarla ilgili farkındalıklarının arttığı, sosyal sorunlar hakkında daha fazla bilgiye sahip olmak istedikleri, toplumdaki yapıların gücünü tanımlama ve açıklama becerisi kazandıklarını vurgulamıştır (21). Kulik (2004)'in yaptığı çalışmada, yaratıcı drama eğitim programına katılan çocukların daha kolay arkadaşlık kurdukları, birbirlerine yardım ettikleri, fikirlerini, duygularını ve ihtiyaçlarını daha fazla ifade etmeye başladıkları gözlenmiştir (22). Moneta ve Rousseau (2007), duygularını ifade etmede güçlük çeken çocuklarda drama eğitiminin etkisini inceledikleri araştırma sonucunda, drama eğitimi alan çocukların karmaşık duygularını daha iyi bir şekilde ifade ettikleri ve dramanın çocukların sosyal-duygusal öğrenmelerine katkı sağladığını bulmuşlardır (23). Yapılan araştırmalar yaratıcı dramanın çocukların sosyal –duygusal davranışlarına etkisini vurgulamaktadır.

Yaratıcı drama eğitiminin yanında çocukta sosyal becerilerin gelişimi cinsiyet, anne-babanın yaşı, öğrenim düzeyi gibi bir çok faktörden etkilenebilir. Bu nedenle araştırmanın amacını; yaratıcı drama eğitimi alan ve almayan 60-72 aylar arasındaki çocukların sosyal-duygusal davranışlarının çocuğun cinsiyeti, doğum sırası, kardeş sayısı, annenin yaşı ve öğrenim düzeyine göre incelenmesi oluşturmaktadır.

2. Yöntem

Yaratıcı drama eğitimi alan ve almayan 60-72 aylar arasındaki çocukların sosyal-duygusal davranışlarının bazı değişkenlere göre incelenmesini amaçlayan bu çalışma ön ve son test, kontrol gruplu deneysel desenle yapılmıştır.

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturmak amacıyla, Milli Eğitim Bakanlığı Ankara ili merkez ilçelerine bağlı 60-72 aylar arasındaki çocukların devam ettiği resmi anasınıflarından, tesadüfi örnekleme yöntemiyle Abdi İpekçi İlköğretim Okulu seçilmiştir. Abdi İpekçi İlköğretim Okulu'nun dört anasınıfından alınan 45'i deney, 45'i kontrol grubunda olmak üzere toplam 90 çocuk ve anneleri çalışma grubunu oluşturmuştur. Çocukların daha önce yaratıcı drama eğitimi almamış olmasına, 60-72 ay arasında olmasına ve normal gelişim göstermesine dikkat edilmiştir.

2.2. Veri Toplama Araçları

Çalışmada çocuklar ve ailelerle ilgili genel bilgileri toplamak amacıyla "Kişisel Bilgi Formu", okul öncesi çocukların dikkat etme, sosyal etkileşime girme, duygusal ifadeleri anlama, ilişkiler kurma ve gözlemlene, öz-kontrol davranışları gibi becerilerini değerlendirmek amacı ile Sparrow ve diğ. (1998) tarafından geliştirilmiş, Ceylan ve Ömeroğlu (2009) tarafından geçerlik-güvenirlik çalışması yapılmış olan Vineland Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği (VSDEÇÖ) kullanılmıştır.

2.2.1. Kişisel Bilgi Formu

Kişisel Bilgi Formu, iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; örnekleme dahil edilen çocukların cinsiyeti, kardeş sayısı, doğum sırasıyla ilgili bilgiler, ikinci bölümde ise; örnekleme dahil edilen çocukların annelerinin öğrenim düzeyi ve yaşlarıyla ilgili bilgiler yer almaktadır.

2.2.2. Vineland Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği (Vineland Social-Emotional Early Childhood Scales -SEEC)

Vineland Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği (VSDEÇÖ), 1998'de Sara S. Sparrow, David A. Balla ve Domenic V. Cicchetti tarafından geliştirilmiştir. Vineland SEEC, doğumdan 5 yaş 11 aya kadar olan çocukların sosyal -duygusal gelişimlerinin değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Ölçek, 18 kişilerarası iletişim becerisi, 13 oyun ve boş zaman, 31 uyum sağlama becerisi alanları olmak üzere toplam 62 maddeden ve üç bölümden oluşmaktadır. Vineland Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği (VSDEÇÖ), çocuğun davranışlarını bilen kişilere sorulan yarı yapılandırılmış sorulardan oluşmuştur. Çocuk hakkındaki bilgileri sağlamak amacıyla, herhangi bir durumda gösterdiği davranışlarla ilgili izlenimler hakkında "kendisine bir şey verildiğinde teşekkür eder" gibi genel sorular sorulmaktadır. Ölçek, bireysel olarak uygulanmakta ve ortalama 15- 25 dakika sürmektedir. Vineland Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği'nin amacı, gelişimsel gecikmeleri erken tanıma, kişisel müdahale planları geliştirme ve gelişimsel ilerlemeyi planlamaya yardımcı olmaktır. Üçlü likert tipindeki ölçek, çocuğun davranışlarını çok iyi bilen yetişkinlere sessiz ve rahat bir ortamda uygulanmaktadır. Bu çalışmada ölçek, okul öncesi eğitim kurumuna giden 60-72 aylık çocukların annelerine uygulanmıştır. Ölçekte puanlama, çocuğun etkinlikleri ne kadar

sıklıkla yaptığına bağlı olarak hesaplanmaktadır (24). Ceylan ve Ömeroğlu (2009)' tarafından geçerlik-güvenirlilik çalışması yapılmıştır. Vineland Sosyal- Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği iç tutarlılık katsayıları (Cronbach alfa değeri) Kişilerarası İlişkiler Alt Ölçeğinde Sözel İlişki boyutunda .60, Sosyal İletişim boyutunda .52, Oyun ve Boş Zaman Alt Ölçeğinde .63 ve Uyum Sağlama Alt Ölçeğinde ise .82'dir. Toplam ölçekte ise iç tutarlılık katsayısının, .87 olduğu görülmektedir.

2.3. Verilerin Toplanması

Ön test uygulaması için, okuldaki yetkili kişiyle görüşülerek gerekli izinler alınmıştır. Öncelikle, annelerle görüşmek için çocuklarını okula bıraktıkları ve aldıkları saatler dikkate alınarak görüşme saatleri planlanmıştır. Okullarda bireysel görüşmenin uygun bir şekilde yapılabilmesi için rahat bir oturma düzeni ve sessiz bir oda gibi gerekli ortam düzenlemesi yapılmıştır. Annelerle düzenlenen odada yüz yüze görüşme yoluyla Kişisel Bilgi Formu ve Vineland Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği (VSDEÇÖ) uygulanmıştır. Her anneye ölçek uygulandıktan sonra, çocuklarına verilecek olan yaratıcı drama eğitimi programı hakkında kısa bir bilgi verilmiştir. Deney grubundaki annelere ayda bir kez çocuklarının sosyal-duygusal gelişimleriyle ilgili grup toplantısı yapılmıştır. Ayrıca, haftada bir annelere sınıfta yapılan eğitim programındaki etkinliklerle ilgili haber mektupları gönderilmiştir.

Yaratıcı drama uygulamaları ise, çocukların sürekli eğitim gördükleri sınıf ortamında yapılmıştır. Uygulama sırasında, sınıftaki toplam 25 çocuk aynı anda eğitime alınmıştır. Araştırmacı, deney grubuna uygulayacağı eğitimden önce eğitim ortamını her etkinlik için uygun bir şekilde düzenlemiştir. Aynı gün içerisinde eğitim alan iki sınıfa 12 hafta boyunca 45 dakika süre ile araştırmacı tarafından hareket çalışması, pandomim, rol oynama, doğaçlama ve hikayelerden oyunlar oluşturma etkinliklerinden oluşan yaratıcı drama eğitimi verilmiştir. Eğitim programı, haftada iki gün sınıf öğretmenleriyle belirlenen bir saatte gerçekleştirilmiştir. Kontrol grubu annelerin çocuklarına ise serbest zaman, oyun ve hareket, müzik, Türkçe, fen ve matematik, drama, alan gezileri, okuma yazmaya hazırlık çalışmaları, sanat ve aile katılımı etkinliklerinden oluşan Okul Öncesi Eğitim Programı (36-72 aylık çocuklar için) sınıf öğretmenleri tarafından uygulanmıştır. Yaratıcı Drama Eğitim Programı uygulandıktan sonra, hem deney hem kontrol grubu çocukların annelerine son test uygulanmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Vineland Sosyal-Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği (VSDEÇÖ) ve Kişisel Bilgi Formu aracılığıyla toplanan veriler "SPSS 15" istatistik paket programı yardımıyla değerlendirilmiştir. Çocukların ve ailelerin demografik bilgilerine ilişkin dağılımları frekans ve yüzde değerleri olarak verilmiştir. Ölçekte puanlama, "genellikle yapar" 2 puan, "bazen yada kısmen yapar" 1 puan, "hiç yapmaz" 0 puan, "çocuğun uygulama fırsatının olmaması ve davranış hakkında bilgi sahibi olunmaması durumunda" ise 1 puan verilerek gerçekleştirilmiştir (24). Toplanan veriler, gruplararası iki faktörün ba-

ğımlı değişken üzerindeki ortak etkisi eş zamanlı olarak analiz edilmiş ve bu analizde ilişkisiz örneklemeler için iki faktörlü ANOVA kullanılmıştır.

3. Bulgular

Tablo 1. Deney ve Kontrol Grubundaki Çocukların Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı

	Deney		Kontrol	
	n	%	n	%
Cinsiyet				
Kız	19	42.22	23	51.11
Erkek	26	57.78	22	48.99
Kardeş Sayısı				
Tek çocuk	15	33.33	18	40.00
İki kardeş	24	53.34	24	53.34
Üç kardeş ve üzeri	6	13.33	3	6.67
Toplam	45	100.0	45	100.0

Tablo 1’de araştırmaya katılan çocukların demografik özellikleri incelendiğinde; deney grubu çocukların % 42.22’si kız % 57.78’i erkek, kontrol grubu çocukların % 51.11’i kız, % 48.99’u erkektir. Deney grubu çocukların % 33.33’ü tek çocuk, % 66.67’si iki ve daha fazla kardeşe sahipken, kontrol grubu çocukların % 40’ı tek çocuk, % 60’ı iki ve daha fazla kardeşe sahiptir.

Tablo 2. Deney ve Kontrol Grubundaki Çocukların Anne ve Babalarının Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı

	Deney				Kontrol			
	Anne		Baba		Anne		Baba	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Yaş								
26-29 Yaş Arası	15	33.34	5	11.11	20	44.44	2	4.45
30-34 Yaş Arası	15	33.34	13	28.89	14	31.11	20	44.44
35-39 Yaş Arası	8	17.77	14	31.11	5	11.11	14	31.11
40 Yaş ve Üstü	7	15.55	13	28.89	6	13.34	9	20.00

	Deney				Kontrol			
	Anne		Baba		Anne		Baba	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Öğrenim Düzeyi								
Okur-Yazar	2	4.45	1	2.22	-	-	-	-
İlkokul Mezunu	15	33.34	4	8.89	15	33.34	12	26.67
Ortaokul Mezunu	6	13.33	6	13.33	8	17.77	9	20.00
Lise Mezunu	17	37.77	26	57.78	15	33.34	13	28.89
Üniversite ve Yüksek Okul Mezunu	5	11.11	8	17.78	7	15.55	11	24.44
Toplam	45	100.0	45	100.0	45	100.0	45	100.0

Tablo 2 incelendiğinde; deney grubu çocukların annelerinin % 33.34'ünün 26-34 yaş arası, % 17.77'sinin 35-39 yaş arası, % 15.55'inin 40 yaş ve üzeri olduğu, babaların ise, % 11,11'inin 26-29 yaş arası, % 28.89'unun 30-34 yaş arası, % 31.11'inin 35-39 yaş arası, % 28.89'unun 40 yaş ve üzeri olduğu görülmektedir. Kontrol grubu çocukların annelerinin % 44.44'ünün 26-29 yaş arası, % 31.11'inin 30-34 yaş arası, % 11.11'inin 35-39 yaş arası, % 13.34'ünün 40 yaş ve üzeri olduğu, babalarının ise % 4.45'inin 26-29 yaş arası, % 44.44'ünün 30-34 yaş arası, % 31.11'inin 35-39 yaş arası, % 20'sinin 40 yaş ve üzeri olduğu bulunmuştur. Tablo 2'de görüldüğü gibi, deney ve kontrol grubu annelerin çoğunluğunun 26-34 yaş arasında, babaların ise 30 yaş ve üzerinde olduğu görülmektedir.

Deney grubu çocukların annelerinin öğrenim düzeylerine göre dağılımları incelendiğinde ise, % 4.45'inin okur-yazar, % 33.34'ünün ilkökul mezunu, % 13.33'ünün ortaokul mezunu, % 37.77'sinin lise mezunu, % 11.11'inin üniversite ve yüksek okul mezunu olduğu, babaların ise % 2.22'sinin okur-yazar, % 8.89'unun ilkökul mezunu, % 13.33'ünün ortaokul mezunu, % 57.78'inin lise mezunu, % 17.78'inin üniversite ve yüksek okul mezunu olduğu bulunmuştur. Kontrol grubu çocukların annelerinin ise % 33.34'ünün ilkökul ve lise mezunu, % 17.77'sinin ortaokul mezunu, % 15.55'inin üniversite ve yüksek okul mezunu olduğu; babalarının ise, % 26.67'sinin ilkökul mezunu, % 20'sinin ortaokul mezunu, % 28.89'unun lise mezunu, % 24.44'ünün üniversite ve yüksek okul mezunu olduğu görülmektedir. Deney ve kontrol grubu çocukların annelerinin ve babalarının çoğunluğunun lise mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Deney ve Kontrol Grubundaki Çocukların Cinsiyete Göre Vineland Sosyal- Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği (VSDEÇÖ) Son Test Puanlarının Dağılımları

	Kız			Erkek			Toplam		
	n	\bar{x}	s	n	\bar{x}	s	n	\bar{x}	s
Deney	19	108.31	7.23	26	104.96	8.52	45	106.37	8.09
Kontrol	23	70.95	11.81	22	66.13	11.12	45	68.60	11.61
Toplam	45	87.85	21.26	45	87.16	21.82	90	87.48	21.44

Yaratıcı drama eğitimi alan deney grubundaki çocukların Vineland Sosyal- Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği (VSDEÇÖ) son test ortalama puanları \bar{x} =106.37 iken, drama eğitimi almayan kontrol grubu çocukların aynı test ortalama puanları \bar{x} =68.60'dır.

Tablo 4. Yaratıcı Drama Eğitimi ve Cinsiyete Göre Vineland Sosyal- Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği Son Test Puanlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	(p)
Yaratıcı Drama	32240.186	1	32240.186	328.801	.000
Cinsiyet	371.174	1	371.174	3.785	.055
YxC	11.937	1	11.937	.122	.728
Hata	8432.614	86	98.054		
Toplam	40928.489	89			

Tablo 4'te görüldüğü gibi deney ve kontrol grubunun Vineland Sosyal- Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği son test ortalama puanları arasında fark anlamlı bulunmuştur ($p<.01$). Ancak, çocukların VSDEÇÖ son test puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur ($p>.05$). Çalışmaya katılan kız çocuklarının VSDEÇÖ'ü son test puanları ile (\bar{x} =87.85), erkek çocuklarının aynı test puanları (\bar{x} =87.16) birbirine çok benzerdir. Başka bir anlatımla, yaratıcı drama eğitimi alan çocukların VSDEÇÖ son test ortalama puanlarının cinsiyete göre farklılık göstermediği anlaşılmaktadır.

Tablo 5. Deney ve Kontrol Grubundaki Çocukların Doğum Sırasına Göre Vineland Sosyal- Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği (VSDEÇÖ) Son Test Puanlarının Dağılımları

	İlk Çocuk			İkinci çocuk ve sonrası			Toplam		
	n	\bar{x}	s	n	\bar{x}	s	n	\bar{x}	s
Deney	20	104.55	8.42	25	107.84	7.67	45	106.37	8.09
Kontrol	25	67.08	12.77	20	70.50	9.96	45	68.60	11.61
Toplam	45	83.73	21.77	45	91.24	20.66	90	87.48	21.44

Çalışmaya katılan ilk çocukların VSDEÇÖ son test puanları ile (\bar{x} =83.73), ikinci çocuk ve sonrasının son test puanları (\bar{x} =91.24) birbirine yakındır.

Tablo 6. Yaratıcı Drama Eğitimi ve Doğum Sırasına Göre Vineland Sosyal- Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği Son Test Puanlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	(p)
Yaratıcı Drama	31091.867	1	31091.867	312.111	.000
Doğum Sırası	250.134	1	250.134	2.511	.117
YxD	.094	1	.094	.001	.976
Hata	8567.150	86	99.618		
Toplam	40928.489	89			

Yapılan Anova testi sonucunda çocukların doğum sırası ile uygulanan yaratıcı drama eğitimi ve doğum sırasının, çocukların sosyal-duygusal davranışları üzerindeki ortak etkisinin anlamlı olmadığı bulunmuştur ($p > .05$). Başka bir anlatımla, yaratıcı drama eğitimi alan çocukların VSDEÇÖ son test ortalama puanlarının doğum sırasına göre farklılık göstermediği anlaşılmaktadır.

Tablo 7. Deney ve Kontrol Grubundaki Çocukların Kardeş Sayısına Göre Vineland Sosyal- Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği (VSDEÇÖ) Son Test Puanlarının Dağılımları

	Tek çocuk			İki kardeş ve üzeri			Toplam		
	n	\bar{x}	s	n	\bar{x}	s	n	\bar{x}	s
Deney	15	103.46	9.2	30	107.83	7.18	45	106.37	8.09
Kontrol	18	65.77	12.22	27	70.48	11.01	45	68.60	11.61
Toplam	33	82.90	21.90	57	90.14	20.90	90	87.48	21.44

Çalışmaya katılan tek çocukların VSDEÇÖ son test puanları ile (\bar{x} =82.90), iki

kardeş ve üzeri olan çocukların son test puanları ($\bar{x}=90.14$) birbirine benzerdir.

Tablo 8. Yaratıcı Drama Eğitimi ve Kardeş Sayısına Göre Vineland Sosyal- Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği Son Test Puanlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	(p)
Yaratıcı Drama	29238.470	1	29238.470	299.783	.000
Kardeş Sayısı	427.180	1	427.180	4.380	.039
YxK	.590	1	.590	.006	.938
Hata	8387.752	86	97.532		
Toplam	40928.489	89			

Çocukların kardeş sayısı ile uygulanan yaratıcı drama eğitimi ve kardeş sayısının, çocukların sosyal-duygusal davranışları üzerindeki ortak etkisinin anlamlı olmadığı bulunmuştur ($p>.05$). Başka bir anlatımla, yaratıcı drama eğitimi alan çocukların VSDEÇÖ'ü son test ortalama puanlarının kardeş sayısına göre farklılık göstermediği anlaşılmaktadır.

Tablo 9. Deney ve Kontrol Grubundaki Çocukların Annelerinin Yaşına Göre Vineland Sosyal- Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği (VSDEÇÖ) Son Test Puanlarının Dağılımları

	29 yaş ve altı			30 yaş ve üzeri			Toplam		
	n	\bar{x}	s	n	\bar{x}	s	n	\bar{x}	s
Deney	16	101.37	7.09	29	109.13	7.33	45	106.37	8.09
Kontrol	20	70.30	13.23	25	67.24	10.20	45	68.60	11.61
Toplam	36	84.11	19.02	54	89.74	22.80	90	87.48	21.44

Çalışmada annelerinin yaşları 29 ve altı olan çocukların VSDEÇÖ'ü son test puanları ($\bar{x}=84.11$), annelerinin yaşları 30 yaş ve üzeri olan çocukların aynı test puanlarından ($\bar{x}=89.74$) daha düşüktür.

Tablo 10. Yaratıcı Drama Eğitimi ve Çocukların Annelerinin Yaşına Göre Vineland Sosyal- Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği Son Test Puanlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	(p)
Yaratıcı Drama	28478.822	1	28478.822	302.668	.000
Anne Yaş	118.287	1	118.287	1.257	.265
YxA	626.453	1	626.453	6.658	.012
Hata	8091.958	86	94.093		
Toplam	40928.489	89			

Yapılan analiz sonucunda anne yaşının sosyal-duygusal davranışlar üzerinde etkisi anlamlı düzeyde bulunmazken ($p > .05$), uygulanan yaratıcı drama eğitiminin ve annelerinin yaşının çocukların sosyal-duygusal davranışları üzerindeki ortak etkisinin anlamlı olduğu bulunmuştur ($p < .05$). Başka bir anlatımla, yaratıcı drama eğitimi alan çocukların VSDEÇÖ son test ortalama puanlarının anne yaşına göre farklılık gösterdiği anlaşılmaktadır.

Tablo 11. Deney ve Kontrol Grubundaki Çocukların Annelerinin Öğrenim Düzeyine Göre Vineland Sosyal- Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği (VSDEÇÖ) Son Test Puanlarının Dağılımları

	İlköğretim			Lise ve üzeri			Toplam		
	n	\bar{x}	s	n	\bar{x}	s	n	\bar{x}	s
Deney	23	106.60	8.80	22	106.13	7.47	45	106.37	8.09
Kontrol	23	66.78	10.80	22	70.50	12.36	45	68.60	11.61
Toplam	46	86.69	22.36	44	88.31	20.65	90	87.48	21.44

Çalışmada anneleri ilköğretim mezunu olan çocukların VSDEÇÖ son test puanları ile ($\bar{x} = 86.69$), anneleri lise ve üzeri mezunu olan çocukların son test puanları ($\bar{x} = 88.31$) birbirine çok yakındır.

Tablo 12. Yaratıcı Drama Eğitimi ve Çocukların Annelerinin Öğrenim Düzeyine Göre Vineland Sosyal- Duygusal Erken Çocukluk Ölçeği Son Test Puanlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	(p)
Yaratıcı Drama	32016.202	1	32016.202	317.963	.000
Anne Öğrenim Düzeyi	59.204	1	59.204	.588	.445
YxAÖD	98.691	1	98.691	.980	.325
Hata	8659.482	86	100.692		
Toplam	40928.489	89			

Annelerin öğrenim düzeyi ile uygulanan yaratıcı drama eğitimi ve annelerin öğrenim düzeyinin, çocukların sosyal-duygusal davranışları üzerindeki ortak etkisinin anlamlı olmadığı bulunmuştur ($p > .05$). Başka bir anlatımla, yaratıcı drama eğitimi alan ve almayan çocukların VSDEÇÖ son test ortalama puanları annelerinin öğrenim düzeyine göre farklılık göstermediği anlaşılmaktadır.

4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Çocukların, topluma uyum sağlayabilmesi için olumlu sosyal-duygusal davranışlara sahip olması gereklidir. Erken çocukluk döneminde, çocukların sosyal-duygusal davranışlarının desteklenmesi, başkalarıyla sağlıklı ilişkiler kurmayı, işbirliği içerisinde çalışabilmeyi, başkalarının haklarına ve duygularına saygı duymayı, kendisi için uygun olmayan istekleri geri çevirebilmeyi ve gerektiğinde başkalarından yardım isteyebilmeyi sağlayacaktır. Bu nedenle, sosyal-duygusal davranışların desteklenmesinde anne-babalara ve eğitimcilere büyük görevler düşmektedir.

Uygulanan yaratıcı drama eğitim programına bağlı olarak deney grubunun lehine sosyal-duygusal davranışları anlamlı bir farklılık göstermiştir. Deney grubundaki çocukların sosyal-duygusal davranış puanlarının yüksek olması, çocukların yaratıcı drama etkinliklerinde farklı rollere girerek iletişimi başlatma ve devam ettirme, karşısındaki kişileri anlama, olumlu ve yardımlaşmaya dayalı ilişkiler kurma, toplumsal kurallara uyma, sorumluluk alma, duygularını tanıma, duygularını ifade etme ve duygularını kontrol etme gibi sosyal-duygusal davranışlara yönelik deneyimleri yaparak ve yaşayarak kazanmalarının etkili olabileceği düşünülmektedir.

Yaratıcı drama eğitiminin yanında çocukta sosyal becerilerin gelişimi bir çok değişkenden etkilenebilir. Bu değişkenlerden ilki cinsiyettir. Bu çalışmada, çocukların VSDEÇÖ son test puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Güner (2008), eğitici drama uygulamalarının 5-6 yaş grubu çocukların sosyal-duygusal uyumlarına etkisiyle ilgili yaptığı araştırma sonucunda, haftada 1-2 saat

drama uygulamasına katılmış çocukların sosyal- duygusal uyum puanlarının cinsiyete göre farklılık göstermediğini bulmuştur (25). Ünal Erhan (2000), ilköğretim hayat bilgisi dersinin drama ile verilmesinin çocukların benlik kavramlarına etkisini incelediği araştırma sonucunda, deney grubu çocuklarda cinsiyetin etkisini önemsiz bulmuştur (26). Freeman, Sullivan ve Fulton (2003), yaratıcı dramanın çocukların sosyal becerileri üzerindeki etkisini araştırdığı çalışmasında, cinsiyetin farklılık yaratmadığını saptamıştır (13). Okur (2008), çocuklar için felsefe eğitim programının altı yaş çocuklarının, atılganlık, işbirliği ve kendini kontrol becerileri üzerindeki etkisini incelediği araştırma sonucunda, programın cinsiyete göre herhangi bir farklılık yaratmadığını tespit etmiştir (27). Yapılan araştırmalar da, uygulanan drama eğitiminin ve cinsiyetin, çocukların sosyal-duygusal davranışları üzerindeki ortak etkisinin olmadığı sonucunu destekler niteliktedir.

Çocukların doğum sırasına göre sonuçlar incelendiğinde ise, yaratıcı drama eğitimi alan çocukların VSDEÇÖ son test ortalama puanlarının doğum sırasına göre farklılık göstermediği bulunmuştur. Çimen'in (2000) üniversite anaokullarına devam eden beş altı yaş çocuklarının psiko-sosyal gelişimlerinde anlamlı fark yaratan değişkenleri incelediği araştırma sonucunda, doğum sırasının, psiko-sosyal gelişim puanlarında anlamlı bir farklılık yaratmadığı görülmüştür. Bu araştırma sonucu yaratıcı drama eğitimi ve doğum sırası arasındaki ilişkiyi desteklemektedir (28).

Yaratıcı drama eğitimi alan çocukların son test ortalama puanlarının diğer bir değişken olan kardeş sayısına göre farklılık göstermediği saptanmıştır. Atılgan (2001), okul öncesi eğitim alan ve almayan çocukların farklı değişkenler açısından sosyal beceri özelliklerini incelediği araştırma sonucunda, sosyal beceri ve kardeş sayısı arasında bir ilişki saptanmamıştır (29). Loesch (2005) sosyal gelişimin belirleyicisi olarak sosyal destek, kardeşlerle ilişki, ailenin diğer üyeleriyle olan ilişkiyi incelemek amacıyla yaptığı çalışma sonucunda, kardeşlerle ve ailenin diğer üyeleri ile ilişki miktarının öğrencinin sosyal beceri seviyesine etkisi olmadığını bulmuştur (30). Bu bulgular, araştırmadan elde edilen yaratıcı drama eğitimi alan çocukların sosyal-duygusal davranışların kardeş sayısının etkilemediği sonucunu destekler niteliktedir.

Araştırmanın bulgularına göre, yaratıcı drama eğitimi alan çocukların son test ortalama puanları annelerinin yaşlarına göre anlamlı farklılık göstermektedir. Sarı (2007), yaptığı çalışmada anasınıfına devam eden beş-altı yaş grubu 700 çocuğun, annelerinin çocuk yetiştirme tutumlarının, çocuğun sosyal uyum ve becerilerine etkisini incelemiştir. Sonuç olarak, "Sosyal Uyum" boyutuna verilen cevaplar bakımından; en yüksek ortalama annenin 36-40 yaş grubunda olduğu ailelerde, en düşük ortalama annenin 30 yaş ve altında olduğu ailelerde olduğunu saptamıştır (31). Bu bulgu, araştırma sonucundan elde edilen çocukların sosyal-duygusal davranışları üzerinde annelerinin yaşının önemli bir etken olduğu sonucunu destekler niteliktedir. Yaratıcı drama eğitimi alan çocukların annelerinin toplantılarla ve haber mektuplarıyla çocukları konusunda bilgilendirilmiştir. Bu çalışmada, annenin yaşı arttıkça çocukların sosyal-duygusal davranışları üzerinde daha çok etkili olduğu görülmektedir. Annelerin

yaşı arttıkça çocuklarıyla ilgili eğitimin önemi konusunda daha bilinçli, bilgi ve tecrübeli oldukları söylenebilir.

Yaratıcı drama eğitimi alan ve almayan çocukların son test ortalama puanlarının diğer bir değişken olan annelerinin öğrenim düzeyine göre farklılık göstermediği görülmektedir. Bu bulgunun sonucunda, annelere çocuğu ile ilgili verilen farkındalık eğitiminin tüm annelerde aynı etkiyi yarattığı söylenebilir. Öğrenim düzeyinin etkili çıkarmaması ailelere verilen farkındalık eğitim programının daha çok görseleliğe dayalı olmasından kaynaklanabilir.

Araştırma sonuçlarına göre, çocuklara verilen yaratıcı drama eğitiminin çocukların sosyal-duygusal davranışlarına olumlu etkisi olduğu, ancak çocukların cinsiyeti, doğum sırası, kardeş sayısı, anne eğitim düzeyinin etkili olmadığı görülmektedir. Bunun aksine, anne yaş faktörünün çocukların sosyal-duygusal davranışlarında farklılık yarattığı bulunmuştur. Annenin yaşı arttıkça çocukların sosyal-duygusal davranışları olumlu yönde etkilenmiştir. Bu da, yaratıcı drama eğitiminin okul öncesi eğitimde etkililiğini göstermektedir.

Araştırmada elde edilen sonuçlara dayalı olarak;

- Okul öncesi eğitim programlarında çocukların farklı gelişim alanlarına yönelik yaratıcı drama etkinliklerine yer verilmelidir.
- Her yaş grubu çocuklar için yaratıcı drama eğitimi programları düzenlenmelidir.
- Sosyal-duygusal gelişimle ilgili anne-babalara yönelik seminerler, konferanslar vb. düzenlenerek annelerin bilinçlendirilmesi sağlanabilir. Özellikle, daha az deneyim sahibi olan genç annelere çocuklarının gelişimiyle ilgili farklı yöntem ve teknikler kullanılarak eğitim verilmesi konusuna önem verilmelidir.
- Farklı eğitim düzeyindeki ailelere çocuklarının eğitimlerini desteklemeleri amacıyla özel ya da hizmet içi eğitim kursları verilebilir.
- Eğitimciler, sınıfa aileleri de davet ederek çocuklarıyla birlikte yaratıcı drama etkinliklerine katılmalarını sağlayarak çocuklarının sosyal-duygusal gelişimini desteklemelerini sağlayabilirler.
- Milli Eğitim Bakanlığı, üniversiteler ve gönüllü kuruluşların desteğiyle “yaratıcı drama projeleri” yürütülebilir.

5. Kaynaklar

1. Yaya Kocayörük, A., İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Becerilerinin Geliştirmede Dramanın Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2000.
2. Çağdaş, A. ve Seçer Şahin, Z., Çocuk ve Ergende Sosyal ve Ahlak Gelişimi. Arı, R. (Ed.). Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2002.

3. Kamaraj, I., Sosyal Becerileri Derecelendirme Ölçeği'nin Türkçe'ye Uyarlanması ve Beş Yaş Çocuklarının Atılganlık Sosyal Becerisini Kazanmalarında Eğitici Drama Programının Etkisi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2004.
4. Avcıoğlu, H., Etkinliklerle Sosyal Beceri Öğretimi, Kök Yayıncılık, Ankara, 2007.
5. Akfırat Önalın, F., Sosyal Yeterlilik, Sosyal Beceri ve Yaratıcı Drama, Yaratıcı Drama Dergisi, 1(1):39-58, 2006.
6. Leung, C. An Experimental Study of Eduplay and Social Competence Among Preschool Students in Hong Kong, Early Child Development and Care, First Article, 1-14, 2010
7. Peter, M., Drama, Narrative and Early Learning. British Journal of Special Education, 30(1):21-27, 2003.
8. Üstündağ, T., Günümüz Eğitiminde Dramanın Yeri, Yaratıcı Drama 1985-1995 Yazılar, Naturel Yayıncılık, Ankara, 2002.
9. Önder, A., Okul Öncesi Çocuklar İçin Eğitici Drama Uygulamaları, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2003.
10. Hendy, L and Toon, L., Supporting Drama and Imaginative Play in the Early Years. Buckingham, Open University Press, Philadelphia, 2001.
11. Heining, R.B., Creative Drama for The Classroom Teacher, Prentice Hall, London, 1993.
12. Güleç, H., Dramanın Benlik Kavramı Üzerine Etkisi, 2. Uluslararası Çocuk ve İletişim Kongresi, 4-6 Nisan, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, İstanbul, 2005.
13. Freeman, G., Sullivan, K. and Fulton, C. R., Effects of Creative Drama on Self-Concept, and Problem Behavior, Journal of Educational Research, 96 (3):131-138, 2003.
14. Brown, V. and Pleydell, P., The Dramatic Difference Drama in the Preschool and Kindergarten Classroom, Heinemann Inc., U.S.A., 1999.
15. Köksal Akyol, A. ve Koçer Çiftçibaşı, H., Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenlerinin Yetişmesinde Dramanın Önemi ve "Okul Öncesi Eğitimde Drama" Dersini Veren Öğretim Elamanında (Liderde) Olması Gereken Özellikler, Drama Liderliği, Aslan, N. (Ed.). Oluşum Yayınları, Ankara, 2004.
16. Eratay, E., İlköğretimde Drama Dersinin Özel Eğitim Bölümü Öğrencilerinin Empatik Becerilerine Etkisinin İncelenmesi, **Dramada Arayışlar**. Aslan, N. (Ed.). Oluşum Yayınları, Ankara, 2005.
17. Cömertpay, B., Dramanın 5-6 Yaş Grubu Çocuklarının Dil Edinimine Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, 2006.
18. Gönen, M. ve Uyar-Dalkılıç, N., Çocuk Eğitiminde Drama Yöntem ve Uygulamalar. Epsilon Yayıncılık, İstanbul, 2002.
19. De La Cruz, R. E. The Effects of Creative Drama on The Social and Oral Language Skills of Children With Learning Disabilities, Ph.D Thesis, Illinois State University, Bloomington, 1995.
20. Fenner, P. and Hagens, B. Every Child Needs Self Esteem: Creative Drama Builds Self Confidence Through Self Expression. UMI: 3040782, 2002.

21. Pardun-Johannsen, K. C. Social Issue Drama And Its Impact on The Social Consciousness of Preadolescent School Children. Ph.D Thesis. University of ST. Thomas, Minnesota, 2004.
22. Kulik, J. Intergenerational Drama and The Child: Documentation of The Influences and Effects of Participation, Ph.D Thesis, Arizona State University, USA, 2004.
23. Moneta, I. and Rousseau, C., Emotional Expression and Regulation in a School-Based Drama Workshop for Immigrant Adolescents with Behavioral and Learning Difficulties. *The Arts in Psychotherapy*.1-43, 2007.
24. Sparrow, S.S., Balla D.A. and Cicchetti, D. V., Vineland Social-Emotional Early Childhood Scales, MANUEL, AGS, United States of America, 1998.
25. Güner, A. Z., Eğitici Drama Uygulamalarının 5-6 Yaş Grubu Çocukların Sosyal-Duygusal Uyumlarına Etkisinin İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2008.
26. Ünal Erhan, T., İlköğretimde Hayat Bilgisi Dersinin Drama ile Verilmesinin Dersin Öğrenilmesine ve Çocukların Benlik Kavramlarına Etkisinin İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2000.
27. Okur, M., Çocuklar için Felsefe Eğitim Programının Altı Yaş Çocuklarının, Atılmanlık, İşbirliği ve Kendini Kontrol Becerileri Üzerindeki Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul. 2008.
28. Çimen, S., Ankara'da Üniversite Anaokullarına Devam Eden Beş Altı Yaş Çocuklarının Psiko-Sosyal Gelişimlerinin İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2000.
29. Atılman, G., Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden ve Etmeyen İlköğretim Birinci Kademe Birinci Devre Öğrencilerinin Sosyal Beceri Özelliklerinin Karşılaştırılması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk üniversitesi, Konya, 2001.
30. Çalışkan Çoban, E., Sosyal Beceri Sorunu Olan Öğrenciler ve Annelerine Uygulanan Yaratıcı Drama Etkinlikleri Programının Öğrencilerin Sosyal Beceri Düzeylerinin Gelişimi Üzerindeki Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, [Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü](#), İzmir, 2007.
31. Sarı, E., Anasınıfına Devam Eden 5-6 Yaş Grubu Çocukların, Annelerinin Çocuk Yetiştirme Tutumlarının, Çocuğun Sosyal Uyum ve Becerilerine Etkisinin İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2007.

EXTENDED ABSTRACT

Early childhood period consists of a significant and critical process in terms of social-emotional development domain as in other developmental areas of child. It is expected to have such social skills as cooperation, taking responsibility, boldness, harmony, controlling oneself, initiating the relationship and carrying it on, carrying out something in the group, expressing emotions, making plans and problem solving

problems from the birth onwards in order to adapt to the community. It is expected that these skills should be made to attain by family, immediate vicinity and teachers. These behaviours could be made to attain through different activities and educational methods. One of the educational methods used in making these behaviours attained is creative drama. Creative drama can be affected by education as well as so many factors as the development of social skills at child, gender, the age of parents, education levels. Therefore, the purpose of the research was to investigate the social-emotional behaviours of the children at the age of 60-72 months taking and not taking creative drama in terms of the gender of the child, the birth rank, number siblings, the age of mother and educational status. The current study, aiming at investigating the social – emotional behaviours of the children at the age of 60-72 months taking and not taking creative drama education according to some variable, was carried out through an empirical design with a pre test, last test and control group. In order to create the working group of the research, Abdi İpekçi Primary School of the Ministry of Education was chosen as a random sampling method out of the official kindergartens where children at the age of 60-72 months attend in the central towns of the city of Ankara. Forty-five children for the test group and 45 children for the control group, 90 in total, and their mothers from four kindergarten of Abdi İpekçi Primary School comprised the working group. In the study, “Personal Information Form” and Vineland Social-Emotional Early Childhood Scale (VSEECES), which was developed by Sparrow et al., (2009) and of which validity – reliability work was made by Ceylan and Ömeroğlu were used. The inner coefficient of consistency (Cronbach Alpha Value) of Vineland Social-Emotional Early Childhood Scale was .60 at the dimension of Interpersonal Relations Subscale Verbal Relation, .52 at the dimension of Social Communication, .63 at the Game and Spare Time Subscale and .82 at the Harmony Subscale. It was .87 at total scale. The scale was applied to the mothers of children in the test and control group as pre-test. After the scale was applied to each mother, they were informed briefly about the creative drama education to be given to their children. Every month, the mothers in the test group were informed in a meeting over the social-emotional development of the children. In addition, the mothers were mailed newsletters regarding the activities in the educational programs carried out in the class. The children in the test group were applied creative drama education program by the researcher 45 minutes in two days a week, in a 12-week long. After the application of Creative Drama Education Program, a last test was applied to the mothers in both test and control groups. The common impact of the data collected on dependent variables of the two factors between the groups was analyzed and a two way ANOVA was used for independent sampling in this analysis. Depending on the results of the research it was found that the creative drama education given to the children had a positive effect on the social-emotional behaviours of the children, however the gender of the children, birth rank, number of siblings, education status of the parents did not have any effect.

On the contrary, it was found that the factor of mother's age caused a difference on the social-emotional behaviours of the children. As the age of the mother increased, the social-emotional behaviours of the children were affected in a positive way. It is likely to say that as the age of mothers increased, they become more conscious and experienced. This shows that creative drama education is effective in preschool education. Depending on the results obtained in the research, it is recommended that various creative drama activities should be given place for different developmental domains of children in preschool education programs. Creative drama education programs should be arranged for the children in each age group. The awareness of mothers could be made through seminars, conferences etc. aiming at parents related to social-emotional development. In particular, the issue of teaching to less experienced young mothers about the development of their children using different methods and techniques should be given importance. Private or in-service education courses could be given to families at different educational levels in order to support the education of their children. Educators could invite families to the class with their children and participate in the creative drama activities, supporting their social-emotional development. Some "creative drama projects" could be carried out with the support of Ministry of education, universities and non-governmental organizations.